

Stiftelsen Sveriges Sjömanshus

Årsberättelse 2009

Stiftelsens utveckling 2005–2009 (tkr)

Balansdag	2009-12-31	2008-12-31	2007-12-31	2006-12-31	2005-12-31
Bundet fondkap enl balansräkning	177 887	176 862	175 324	173 921	172 636
Bundet fondkap till marknadsvärde	320 674	266 366	379 316	412 648	377 609
Ingångskap omräkn efter KPI index	133 584	132 360	131 212	126 810	124 794
Real kapitalförändring					
ackumulerat värde	187 090	134 006	248 104	285 838	252 815
årets förändring	53 084	-114 098	-37 734	33 023	54 868
" % av ing fondkap.markn.v.	19,92%	-30,08%	-9,14%	8,75%	17,10%
Balansomslut.(markn.värde)	347 732	287 196	400 309	427 164	390 001
Placeringsstillgångar					
aktiekonsort. (markn.värde)	219 710	183 887	300 846	328 030	288 411
" " % balansomsl.markn.v.	63,18%	64,03%	75,15%	76,80%	73,00%
räntekonsort. (markn.värde)	115 583	94 404	91 763	92 453	95 005
" " % balansomsl. markn.v.	33,23%	32,87%	22,92%	21,65%	24,40%
aktiekonsort. (bokf.värde)	81 421	96 247	96 247	89 388	86 075
" i bokf. bundet kapital	45,77%	54,41%	54,89%	51,40%	49,90%
Avkastning					
räntor o utdelningar	10 255	15 379	13 931	12 851	11 585
reavinster/realförluster	13 778	-58	9 345	5 001	9 296
förändring i övervärden	<u>53 283</u>	<u>-114 488</u>	<u>-34 735</u>	<u>33 754</u>	<u>54 894</u>
totalavkastning	77 316	-99 167	-11 459	51 606	77 775
% av ing.balansomslutn. markn.v	26,92%	-24,77%	-2,68%	13,24%	23,11%
Adm. o förvaltn.kostn.	3 041	3 005	3 000	2 891	2771
Bidragsverksamheten	9 928	15 473	11 774	11 549	10 549
% av räntor/utdelningar	96,81%	100,61%	84,51%	89,87%	91,06%
% " " " ./. kostnader	137,62%	125,04%	107,71%	116,00%	122,50%
Indexförändringar					
Affärsvärld.generalindex	46,89%	-41,80%	-6,82%	24,50%	32,64%
Sthlms fondbörs oblig.-					
index alla 1–3 år	5,12%	8,38%	3,22%	1,79%	2,41%
KPI	0,93%	0,88%	3,48%	1,62%	0,88%

Bordningsstyrka från HMS Stockholm genomför kontroll av misstänkt piratfartyg i Adenviken. Foto: R Edwardsson

Innehåll

Året som gick	4
Ordförande har ordet	5
Historik och bildande	6
Direktionens arbete	7
Personal	8
Bidragsverksamheten 2009	9
BOKSLUT	21
Resultaträkningar	21
Balansräkningar	22
Notbilaga	24
Revisionsberättelse	37
Stiftelsens Direktion och kansli	38

HMS Trossö med korvetterna Stockholm och Malmö. Foto: R Edwardsson

Året som gick

Redovisade värden i Mkr. Föregående år ()

- Årets direktavkastning 10,3 (15,4)
- Orealiserat övervärde 142,8 ökning med 53,3. Stiftelsens medel är placerade i Kammarkollegiets värdepapperskonsortier.
- Totalavkastningen +77,3 (-99,2) motsvarar +26,9 % (-24,8 %) av ingående balansomslutning till marknadsvärde.
- Real ackumulerad kapitalökning sedan Stiftelsens start t o m 09-12-31: 187,1 enligt KPI-index (få 134,0).
- Verksamhetens kostnader: administration och förvaltning 3,0 (3,0)
- Bidragsverksamheten 10,0 (15,5) vilket motsvarar 96,8 % av direktavkastningen (100,6 %).
- Balanserade disponibla medel har ökat med 9,6 och uppgår per 09-12-31 till 24,6. Beloppet beräknas att med per balansdagen beslutade åtaganden väl täcka bidragsverksamhetens kostnader för år 2010.

Summa mottagna medel 1973–2009

Omräknat enligt KPI

25,1

133,6

Avkastningsmedel 1973–2009

Avsatta till bundet kapital

152,8

Förbrukade i bidragsverksamheten

237,1

Orealiserade övervärden per 2009-12-31

142,8

Totalt

532,7

i % av mottagna medel

2 122,3 %

Konsumentprisindex procentuell förändring 1973–2009

500,3 %

Direktionens ordförande har ordet

Ett minst sagt turbulent år har passerat och vi är många som kommer att minnas 2009 som ett krisår. Vi vet inte hur länge sviterna av krisen kommer att påverka oss, men alla är överens om att vi har några förlorade år bakom oss och att återhämtningen kommer att ta tid.

För stiftelsens vidkommande så märktes ekonomins djupdykning tydligt och Direktionen med kansliet har under året varit mycket aktiva med att bevaka och följa upp den ekonomiska situationen. Direktionen bildade ett placeringsutskott som ska bevaka det aktuella ekonomiska läget och ge förslag för att se till att stiftelsens kapital och avkastning står sig under dåliga tider och kan växa under goda år.

2009 innebar konkret att vi fortsatte med alla de åtaganden som tidigare beslutats. Självklart genomfördes vår högtidsdag, Belöningsdagen i maj. Under festliga förhållanden belönades och uppmärksammades ett stort antal sjömän och andra vänner till branschen för uppfinningar och hjältedåd som både sporrar, engagerar och gynnar sjöfarande människor framöver. Prisutdelare var landshövding Lars Bäckström som på ett personligt och underhållande sätt harangerade de belönade vilket var mycket uppskattat. Under dagen presenterade våra forskarvänner från sjöfartshögskolorna i Göteborg och Kalmar delrapporter från några av de projekt som vi finansierar och samarbetar kring, även detta mycket intressant och uppskattat.

Direktionen fick tyvärr behandla inkommande ärenden under året med stor försiktighet och därför bordlades de flesta ärenden under första halvan av året. En viss återhämtning kunde skönjas vid sista Direktionsmötet, där det beslutades att bevilja en hel del av de förslag som inkommit under året.

En höjdpunkt under året var invigningen av Kalmar Sjöfartshögskolas nya DP-simulator. Simulatoren, som till största delen är sponsrad av Stiftelsen, invigdes under högtidliga former i närvaro av Direktionen och inbjudna gäster. Anläggningen är i

världsklass, vilket Stiftelsen gläder sig mycket över.

Jag har sagt det förut och jag säger det igen. Det är hedrande att sitta som ordförande i Sveriges i särklass bästa och finaste sjömansstiftelse. Har vi, som vi tror, ridit ut det värsta av den ekonomiska dippen så ser

Stiftelsens ordförande, Kenny Reinhold.

det riktigt bra ut och vi kan lägga mer fokus på vår huvuduppgift – att stödja sjöfolket inom de områden som vår ändamålsparagraf ger utrymme för.

Ett stort tack till kansliets personal för deras proffsiga engagemang och kunskap och för att de verkställer Direktionens beslut och hanterar alla våra åtaganden.

Ett är säkert, det kan bara bli bättre framöver och jag vet att 2010 kommer att bli ett bra sjömansår. Inom IMO kommer man att uppmärksamma just detta, 2010 är "Year of the seafarer" och förhoppningen är att Sverige samlar sig och att företrädare inom klustret uppmärksammar sjöfolket med den respekt sjöfolket förtjänar.

Kenny Reinhold

Historik och bildande

Statsmaktens intresse för sjöfolket började redan på 1600-talet och de första samlade bestämmelserna om sjöfolks arbetsvillkor och tjänsteavtal fanns i skeppsmannabalken i 1667 års sjölag. Den 30 mars 1748 utfärdades det s k kofferdireglementet¹ eller som det rätteligen heter ”Kongl. Maj:ts Nådiga Reglemente hwarefter Coopverdi-Skeppare och Skeppsfolk hafwa sig at rätta”.

Redan den 18 maj samma år ägde det första valet av sjömanshusdirektion rum inför magistraten i Stockholm. Att det var ett stort steg i sjöfartsnäringsens historia framgår av att det var över trettio skeppsredare närvarande och tjugioåttio kofferdiskeppare. Efter valet samlades Direktionen till det första protokollförda mötet 1748.

Så småningom tillkom sjömanshus i flera hamnstäder, som mest i 47 städer. Sjömanshusens verksamhet leddes av en Direktion och en anställd sjömanshusombudsman eller som han i början kallades ”waterschouten”. Sjömanshusen fick inkomster på olika sätt: Vid varje återkomst till svensk hamn från utrikes ort skulle ett fartygs besättning erlägga ”plåtavgifter” eller som den sedermera kallades ”hyresavgift”. I 1911 års sjömanshusförordning fastställdes hyresavgiften till en procent av de ombordvarandes löner. Fartygen skulle också vid hemkomsten från utrikes resor erlägga ”lästavgift” även kallad ”sjömanshusavgift” med några ören för varje läst som fartyget höll. Vidare tillföll de ”böter” som inbetalats av sjöfolk och de vid rymning ”förverkade hyrorna” sjömanshuset. Kollektmedel upptogs för sjöfolk en gång om året fram till 1888.

Av sjömanshusens inkomster var hyres- och lästavgifterna de väsentliga och de övriga mer eller mindre försumbara.

Bland arbetsuppgifterna för sjömanshusen kan nämnas understöd till orkeslösa sjömän, gratial till änkor och andra nödlidande, fastställande av löner till sjömännen, inflytande över navigationsundervisningen, mönstring, fartygsregistrering m m.

Så småningom kom dessa uppgifter att tas över av statliga myndigheter och fackliga organisationer. Sjömanshusen började successivt att läggas ned under 1900-talet för att till slut helt upphöra 1969. De kvarvarande tillgångarna fördes över till lokala sjömanshusstiftelser.

I beslut den 5 maj 1972 föreskrev Kongl. Maj:t att en stiftelse benämnd Stiftelsen Sveriges Sjömanshus skulle inrättas och att stiftelsen före den 1 juli 1973 skulle överta de hittillsvarande sjömanshusstiftelsernas tillgångar och förpliktelser på sätt och i den ordning Sjöfartsverket bestämde i samråd med den nya stiftelsen. Till den nya stiftelsen skulle också överföras de av Sjöfartsverket förvaltade s k gemensamma sjömanshusmedlen. Vidare skulle stiftelsen ta över den förvaltning av gåvo- och donationsmedel som tidigare sjömanshusstiftelserna utövat.

De samlade tillgångarna uppgick till ett marknadsvärde av 20,8 Mkr, vilket värde redovisats som fondkapitalets bokförda ingångsvärde i den nybildade Stiftelsen Sveriges Sjömanshus. Av beloppet utgjorde 4,0 Mkr donationsmedel. Under slutet av 1970- och början av 1980-talen har Stiftelsen mottagit ytterligare 4,3 Mkr för förvaltning. De totalt mottagna medlen om sålunda 25,1 Mkr motsvarar i dagens penningvärde ett totalt belopp om 133,6 Mkr vid omräkning enligt KPI-index. Stiftelsens bokförda bundna kapital uppgår per 09-12-31 till 177,9 Mkr vartill kommer orealiserat övervärde om 142,8 Mkr.

Kofferdi = Handelsjöfart

Läst = Skeppslästen uppstår under 1500-talet och bestäms som en vikt. Lästen fastställdes 1726 till ett viktmått motsvarande 18 skeppspund eller ca 2 448 kg. 1869 fastställdes nylästen på 10 000 skålpund eller 4 250 kg. 1874 infördes registerton vid skeppsmätning.

Kalmar Sjöfartshögskolas nya DP-simulator. Foto: Kalmar

Direktionens arbete

Stiftelsen Sveriges Sjömanshus utövar sin bidragsverksamhet utgående från stadgar fastställda av Kungl. Maj:t den 5 maj 1972.

1. Stiftelsens ändamål är att vid framträdande behov bistå personer och anhöriga till dem som är eller varit verksamma inom sjömansyrket.
2. Stiftelsen skall i övrigt verka till nytta och gagn för sjöfolket.

Bland de områden som utan prioritering skall beaktas kan nämnas:

- att främja utbildning
- att verka för förbättrad säkerhet, arbetsmiljö och trivsel för sjöfolket. Detta kan ske genom stöd till forskning och utveckling på nämnda områden, uppmuntran av förslagsverksamhet m m.

- att belöna förtjänstfulla sjöräddningsinsatser.

Direktionen består av fem ledamöter. För varje ledamot finns en personlig suppleant. Ledamöter och suppleanter utses av Sjöfartsverket. Mandatperioden är tre år med början den 1 maj. Av ledamöterna utses två efter förslag av Sveriges Redareförening, en efter förslag av Sveriges Fartygsbefälsförening, en efter förslag av Sjöbefälsförbundet och en efter förslag av SEKO Sjöfolk.

Direktionen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Vid direktionens möte den 5 maj 2008 valdes Kenny Reinhold som ordförande och Christer Themnér som vice ordförande för mandatperioden.

Direktionen har under året hållit fyra protokollförda sammanträden och till ett av dessa har representanter för Sjöfartsverket och Kammarkollegiets Fondbyrå varit inbjudna för att få en allmän inblick i

För mandatperioden 1 maj 2008–30 april 2011 har Direktionen följande sammansättning:

Ordinarie:

Kenny Reinhold, ordförande
Christer Themnér, vice ordförande
Håkan Friberg
Jan-Eric Nilsson
Per Ringhagen

Suppleant:

Karl-Arne Johansson SEKO Sjöfolk
Karl-Erik Finnman Sjöbefälsförbundet
Roger Lindgren Sveriges Redareförening
Björn Petrusson Sveriges Redareförening
Christer Lindvall Sveriges Fartygsbefälsförening

Invigning av Kalmars nya DP-simulator. Ordförande Kenny Reinhold klipper bandet. Foto: Kalmar

verksamheten och, när det gäller Fondbyrån, för att lämna information om de värdepapperskonsortier byrån förvaltar, placeringsstrategi, marknadsläge m m.

Direktionen besökte under våren Kalmar Sjöfartshögskola i samband med att den nya och av Stiftelsen finansierade DP-simulatorens invigdes.

Under året har tillskapats ett Placeringsutskott med uppgift att vara direktionens beredande och beslutande organ i ekonomiska och därtill hörande juridiska frågor. Placeringsutskottet leds av vice ordföranden.

Stiftelsens historia och verksamhet har dokumenterats i en film som producerats av den i sjöfartskulturskretsar välkände författaren Anders Wällhed. Filmen, som har titeln "Till Stöd för Sjöfolket", har under året spridits till samtliga handelsfartyg och inom sjöfartsklustret i övrigt.

Arvoden och traktamenten

Som framgår av not 5 har i fasta arvoden till ordföranden och vice ordföranden utgått sammanlagt 27 000 kr.

Till ordföranden i Granskningsgruppen har utgått arvode om 5 000 kr. Härutöver har för varje sammanträde/förrättning utgått arvode om 3 000 kr till de ledamöter som varit närvarande, vilka belopp jämte sedvanliga traktamenten och reskostnader fördelats som förrättningskostnader på de aktiviteter sammanträdena eller förrättningarna avsett.

Personal

Kansliet har haft tre deltidsanställda, varav en kvinnlig.

- Kanslichef: Christer Nordling
- Kanslist: Ingrid Ahl
- Ekonomiansvarig: Gösta Landell

Löner och ersättningar (tkr):

	2009	2008
Löner	852	824
Arbetsgivaravgifter	184	184
Pensioner	51	48
Särskild löneskatt på pensioner och pensionspremier	11	13
Totalt	1098	1069

Bidragsverksamheten 2009

Allmänt

En viss återhållsamhet har präglat stiftelsens bidragsverksamhet under året.

Verksamheten bedrivs och redovisas inom följande områden:

- Gratial
- Akut hjälp
- Stipendier
- Utbildningsstöd
- Forskning och utveckling
- Kultur
- Belöningar
- Övriga bidrag

inom sjömansyrkena och till sådana personers närmaste anhöriga. Riktlinjer för att erhålla gratial är att vederbörande sjöman har haft ca 75 månader till sjöss och har en årsinkomst understigande 150 000 kr för ensamstående och 250 000 kr för sammanboende. Gratialbeloppet uppgår från år 2000 till 12 tkr.

Antalet gratialister utvisar en successiv minskning. Antalet gratialister utgjorde 1975/76 1 565 personer. Under 2009 har gratial utbetalts till totalt 219 personer.

Under året har genomförts en revision av samtliga gratialmottagare bosatta i utlandet vilket har resulterat i att antalet utomlands boende understödstagare minskat från förra årets 46 till 35.

Motsvarande revision avseende gratialmottagare boende i Sverige genomfördes under 2008.

Gratial 2 649 tkr (3 120)

Gratial utgår efter Direktionens prövning till personer som är eller varit verksamma

Bidragsverksamheten under 1972/73–2009 (tkr)

Period	Gratial	Akut hjälp	Stipendier	Utbildningsstöd	Forskning och utveckling	Kultur	Belöningar	Övriga bidrag	Totalt
1972/7–76/77	2753	48	213	225			67	136	3442
	80%	1,40%	6,20%	6,50%			2,00%	3,90%	100,00%
1977/78–81/82	3736	23	1155	794	38		608	237	6591
	56,70%	0,40%	17,50%	12,00%	0,60%		9,20%	3,60%	100,00%
1982/83–86/87	3872	53	2722	840	818	87	1625	223	10240
	37,80%	0,50%	26,60%	8,20%	8,00%	0,90%	15,90%	2,10%	100,00%
1987/88–91/92	7561	148	5414	1193	5605	1039	1929	412	23301
	32,40%	0,60%	23,30%	5,10%	24,00%	4,50%	8,30%	1,80%	100,00%
1992/93–1996	12945	426	8823	3386	6752	1190	2186	647	36355
	35,60%	1,10%	24,30%	9,30%	18,60%	3,30%	6,00%	1,80%	100,00%
1997–2001	18272	606	19057	3896	7364	4467	3202	1003	57867
	31,60%	1,00%	32,90%	6,70%	12,70%	7,70%	5,50%	1,70%	100,00%
2002–2006	19439	693	15661	5748	12109	4549	3639	276	62044
	31,33%	1,11%	25,24%	9,26%	19,51%	7,33%	5,86%	0,44%	100,00%
2007	3514	95	2379	831	2729	794	1271	161	11774
	29,84%	0,80%	20,20%	7,05%	23,17%	6,74%	10,80%	1,40%	100,00%
2008	3120	82	2309	4957	3457	725	807	16	15473
	20,16%	0,53%	14,92%	32,04%	22,34%	4,69%	5,22%	0,10%	100,00%
2009	2 649	90	1 597	75	3 989	780	748		9 928
	26,68%	0,90%	16,09%	0,76%	40,18%	7,86%	7,53%		100,00%
Totalt	77 861	2 194	59 330	21 945	42 861	13 631	16 082	3 111	237 015

Stolta stipendiemottagare – Victor Aronsson och Kristian Andersen – vid Sjöfartsgymnasiets i Skärhamn examen den 4 juni 2009 ombord M/S Granita. Foto: Skärhamn

Akut hjälp 90 tkr (82)

Ekonomiskt bistånd i form av ett engångsbelopp kan utgå till ombordanställd vid uppkomna situationer/behov inom områden som egen hälsa, egen försörjning, eget boende eller egen omskolning på grund av arbetsskada. Under 2009 har 13 personer erhållit akut hjälp.

Stipendier 1 597 tkr (2 309)

Stiftelsen stödjer elever under utbildning med:

– *Individuella stipendier* – 802 tkr

Studerande vid svensk sjöfartshögskola eller som genomgår magister- eller masterut-

bildning vid sådan har möjlighet att söka individuellt stipendium för ökade kostnader för dubbelt boende (5 000kr) och/eller för försörjningsplikt av barn under 18 år (2 500/barn).

Samma möjlighet har svensk studerande som genomgår motsvarande utbildning vid utländsk/internationell sjöfartshögskola. Under 2009 har 167 studerande beviljats individuellt stipendium.

– *Lokal utdelning* – 795 tkr

Stiftelsen avsätter årligen medel att utnyttjas lokalt vid skola/sjöfartshögskola med utbildning syftande till sjömans- och sjöbefälsyrkena. Medlen fördelas i proportion till

Stipendieutdelning vid Kalmar Sjöfartshögskola examenshögtid den 5 juni 2009. Foto: Kalmar

antal elever vid respektive skola/högskola. Medlen disponeras av prefekt/rektor till studieresor, premier, stipendier, examensarbete eller annat ändamål som gynnar eleverna och studiemiljön vid skola/högskola. De tilldelade medlen skall tydligt kunna knytas till ändamålet "undervisning eller utbildning".

Under 2009 har 11 skolor/sjöfartshögskolor tilldelats lokala medel.

Regelverket har reviderats vilket förklarar årets lägre belopp.

Utbildningsstöd

Stiftelsen kan lämna stöd till sjöfartshögskola eller till skola som bedriver sjöfartsinriktad gymnasieutbildning eller annan utbildning som leder till behörighet till sjöss. Stöd kan även ges till annan utbildningsanordnare som bedriver utbildning som syftar mot sjömansyrket.

Stödet skall avse åtgärder som bidrar till att utveckla förutsättningarna att bedriva en bra och säker utbildning eller åtgärder som förbättrar elevernas studiemiljö.

Som exempel på sådant stöd under 2009 kan nämnas:

Sjöfartshögskolan i Kalmar – 4 102 tkr.
Utbyggnad av befintlig DP-simulator avsedd för kurser på "Basic Level" och anskaffning av ny DP-simulator avsedd för kurser på "Advanced Level".

Beslut 2008 och beloppet skuldfördes 2008-12-31.

Utbetalning av medlen har skett i två steg under 2009.

Sjövärnskåren – 75 tkr
För tillverkning av valbåt i plast.

Forskning och Utveckling

Stiftelsen stödjer forskning och utveckling (FoU) som är till gagn för sjömän inom områdena säkerhet, arbetsmiljö och trivsel.

Stiftelsen följer respektive projekt genom deltagande i styr- och referensgrupper.

Under året har Stiftelsen arrangerat ett forskningsseminarium i anslutning till utdelning av "Belöning 2009".

Under 2009 har stöd riktats mot nedanstående projekt. Angivna belopp avser Stiftelsens totala satsning.

Maskinrumsergonomi och säkerhet – 13 859 tkr

Stiftelsen beslutade 2006 att totalfinansiera inrättandet av en ny forskartjänst vid Chalmers inom området "Maskinrumsergonomi och säkerhet" under åren 2006–2008.

Målsättningen med forskningen är att förbättra arbetsmiljön, säkerheten och effektiviteten i maskinrummet samt ta fram förslag till nya nationella och internationella regelverk.

Stiftelsen har senare beslutat att fortsätta lämna stöd till Chalmers under åren

Sjövärnskårens nya valbåt i plast. Foto: Claes Grebell

2009–2015. Tjänsten utformas under åren 2006–2009 som en doktorandtjänst. Under de resterande åren planeras tjänsten för en Universitetslektor/Docent eller liknande som tillsätts efter sedvanligt annonserings- och ansökningsförfarande.

Forskartjänsten har under 2009 upprätthållits av sjöingenjören och doktoranden Monica Lundh.

Under 2009 har utbetalts 1 000 tkr och under åren 2006–2008 3 046 tkr.

Doktorandtjänst vid Kalmar Sjöfartshögskola – 1 530 tkr

Kalmar Sjöfartshögskola har ambitionen att öka den akademiska kompetensen. Stiftelsen har beslutat att bidra till denna utveckling genom att finansiera en doktorandtjänst under åren 2009–2011. Doktoranden, sjökapten Fredrik Hjort beräknas disputera under hösten 2011.

Under 2009 har utbetalats 510 tkr.

Säkerhetsorganisation, säkerhetskultur, riskhantering och sjösäkerhet – MARSAF – 1 500 tkr

Medfinansierar VINNOVA och SjöV.
Docent Göran Jenses studier avseende

ISM-koden och dess implementering inom sjöfarten har genomförts i tre etapper, varav den första, 2006–2007, fokuserade på passagerarfart. Etapp två, 2007–2008, centerades kring lastfart, medan perioden 2008–2009 ger en sammanfattande utvärdering av ISM:s status och effekter med fokus i svensk sjöfart men också med internationella jämförelser. Även faktorer utöver ISM som kan påverka sjösäkerhetens status och utveckling har beaktats.

Under 2008 har en särskild studie avseende sk ”tvånavigatörsfartyg” författad av universitetsadjunkt Fredrik Hjort avrapporterats.

Projektet är nu avslutat och har avrapporterats under 2009.

Beloppet slutreglerat under 2008.

Engine Control Rooms – Human factors – 785 tkr

Medfinansierar VINNOVA och SjöV.

Genom åren har mycket forskning ägnats åt fartygsbryggor, design och human factors kopplade till dessa. Forskningen har resulterat i en omfattande regelutveckling.

Maskinområdet har i dessa avseenden varit ett eftersatt område.

Sjöingenjör och doktorand Monica Lundh. Foto: G Petersén

Sjökapten och doktorand Fredrik Hjort. Foto: Kalmar

Test med Rescuerunner i hög sjö. Foto: SSRS

För att råda bot på detta har projektet "Human Control Rooms – Human factors" under projektledning av SSPA och med Chalmers som vetenskaplig ledare slutförts under året.

Omfattande fältstudier och analyser har resulterat i en omfattande kunskapsbas kring design, gränssnittsutformning och layout av kontrollrummet som kan ligga till grund för rekommendationer kring utformning av kontrollrum och dess utrustning.

Projektet är nu avslutat och har avrapporterats under 2009. Beloppet slutreglerat under 2008.

INSJÖ (ForeSea) – Utveckling av sök- och analysfunktion, 50 tkr

Stiftelsen stödjer utvecklingen av en ny sök- och analysfunktion i INSJÖ.

Finansiering sker tillsammans med Redareföreningen, SjöV och SWEREF.

Projektledare är Olle Bråfelt.

Projektet har avrapporterats under 2009.

Friska Vindar Ombord – 358 tkr

Projektet har som mål att undersöka, informera och utbilda personal ombord i handelsflottans fartyg om kosten och dess inflytande över hälsan.

Projektledare är Nestor Ramallo.

Projektet har avrapporterats under 2009.

Accelerationsmätningar Online System, AOS – 150 tkr

Lars-Peter Rosander har beviljats stöd för utveckling av ett system som genom att mäta accelerationer under ett fartygs framdrift kan ge det operativa befälet ett beslutsstöd avseende fartygets säkra framförande.

Medfinansiär är Destination Gotland AB.

First Responder Safe Transfer, FRST – 300 tkr

Sjöräddningssällskapet utvecklar tekniken att vid livräddning till sjöss utnyttja Rescuerunners i samverkan med ett större moderfartyg.

Prov och test av ny teknik vid livräddning till sjöss. Foto: SSRS

Medfinansierare är Stena Line AB och Safe at Sea AB. Beloppet utbetalt under 2008.

First Responder Safe Transfer – Nästa steg – 600 tkr

Stiftelsen har beslutat att stödja den fortsatta utvecklingen av FRST till ett fullvärdigt räddningssystem.

Målet är att genom att testa utrustningen i olika steg under realistiska förhållanden kunna rekommendera IMO att utveckla regelverket så att de nya systemen accepteras internationellt och att en gemensam ny standard för ombordtagning kan bli obligatorisk

från den 1 juli 2012.

Beloppet skuldfört per 2009-12-31.

IMPRO – Förbättrade sprinkler- och dräneringssystem för ro-ro däck – 1 000 tkr

Medfinansierare VINNOVA, Styrelsen för svensk brandforskning, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och Sjöfartsverket. Projektet, som drivs av SP Brandteknik, har som målsättning att:

- Ta fram tekniskt underlag för att ersätta kraven i IMO Resolution A.123(V), det

Lastning av HMS Trossö och en korvett inför transport till Adenviken.

Eskort av handelsfartyg i Adenviken. Foton: R Edwardsson

Fullskaletest vid SP Brandteknik i Borås. Foto: M Arvidsson

vill säga det dokument som i dag reglerar hur sprinklersystem för ro-ro däck skall dimensioneras och installeras.

- Ta fram ett tekniskt underlag för hur ett dräneringssystem för ro-ro däck skall dimensioneras och utformas för att förhindra fria vätskeytor som kan äventyra ett fartygs stabilitet.
- Presentera projektet och dess resultat för den arbetsgrupp inom IMO som för närvarande jobbar med dessa frågeställningar, samt formulera rekommendationer som ersätter IMO Resolution A.123(V).

Projektledare är Magnus Arvidsson.

Förslag till rekommendationer beräknas överlämnas till IMO under 2010.

Stiftelsens andel i kostnaderna slutreglerades under 2009.

AIS på FRC – 45 tkr

För samtliga fartyg över 300 BT i internationell trafik samt lastfartyg över 500 BT i

icke internationell trafik finns krav att AIS – Automatic Identification System – skall vara installerat ombord.

Genom att även installera AIS på en FRC – Fast Rescue Craft – bör ett antal fördelar stå att vinna, t ex att

- alltid från bryggan kunna ha kontroll på var fartygets FRC befinner sig.
- FRC kan ses från MRCC inom VTS-områden
- effektivare kunna leda FRC-föraren i sökarbetet

Projektet avser att genom prov och försök visa på dessa fördelar. Projektledare är Christopher Ringhagen.

Arbete och åldrande inom svensk sjöfart – 2 288 tkr

Inom Kalmar Sjöfartshögskola har påbörjats ett forskningsprojekt med syfte att kartlägga arbetsmotivation, upplevd arbetsmiljö och

HMS Stockholm löper ut från Karlskrona. Foto: R Edwardsson

attityder till äldre arbetskraft inom svensk sjöfart samt hur dessa aspekter relaterar till varandra och till ålder.

Projektet är planerat att pågå till 2011-12-31 och projektledare är forskaren Carl Hult.

Under 2009 har kostnadsförts 703 tkr.

System för säker verifiering av hytter och publika utrymmen på passagerarfärjor – 120 tkr

Stiftelsen stödjer ett projekt med syfte att utveckla ett databaserat system för säker verifiering av utrymningsläget ombord stora passagerarfartyg. Systemet, som är streckodsbaserat, skall utvecklas och testas ombord M/S Finnsailor.

Projektledare är sjökapten Sten Hallström.

Beloppet är utbetalt under 2009.

SES – Circle Raft – 450 tkr

Projektet skall utveckla en prototyp till en ny räddningsutrustning av "float-away" karaktär. Utrustningen består av 5 ringelement stuvade inuti varandra vilka förses med nät i botten. Det cirkulära räddningspaketet skall tillverkas i autoklavhårdad kolfiber. Den framtagna produkten skall testas och godkännas av DNV.

Utveckling och tillverkning är planerad att ske i samarbete med Marströms Composite AB i Västervik. Den större CR-ringen skall utformas att kunna utgöra ett komplement till RC5, se nedan.

Projektledare är Sven Sörelius.

Beloppet skuldförts per 2009-12-31.

Äldre sjöman i kanalen in mot Gent. Foto: L Fougberg

M/S Finnsailor. Foto: P H Sjöström

Rescue Capsule 5 – en vision. Bild: P Wärn

Villkorade innovationslån

Rescue Capsule 5, RC 5

Innovatören Sven Sörelius har utvecklat ett nytt sätt att rädda liv till sjöss. Genom att utnyttja ett "float-away system" baserat på en räddningskapsel som när fartyget sjunker flyter iväg med besättningen väl skyddad inne i kapseln uppnås en större säkerhet jämfört med konventionella livbåtar.

Företaget Marström Composite AB i Västervik har tagit på sig att utveckla en version av kapseln, RC 5, som skall tillverkas av kolfiber.

Stiftelsen har beviljat ett villkorat innovationslån till Marströms Composite AB om 1 miljon kr.

Vingen

Innovatören Hans Sjöblom har under en längre tid arbetat med ett system som väsentligt skall förbättra möjligheterna att hitta en nödställd person i vattnet.

Systemet består av en uppblåsbar "Vinge" som förvaras i ett paket av ett cigarettpakets storlek. Paketet kan appliceras på t ex en livväst. Vingen som fylls med helium är så aerodynamiskt utformad att den oavsett vindhastighet håller sig på den höjd som medges av linan till den nödställda ca 30 m.

Genom att Vingen ger ett mycket stort radareko och är målad med starka färger medges en mycket stor upptäcktssannolikhet både optiskt och med radar vilket avsevärt kan snabba upp en sökopoperation.

Stiftelsen har beviljat ett villkorat innovationslån om högst 1 miljon kr till Hans Sjöblom för utveckling och test av en prototyp.

Electric Rescue Board

En av initiativtagarna till den numera välkända räddningsfarkosten Rescuerunner, Fredrik Falkman, går nu vidare och utvecklar en ännu mindre räddningsenhet. Detta arbete är nu redo för att verifieras med utveckling av en fullt fungerande prototyp.

Projektet Electric Rescue Board bygger på en modern standardiserad fixeringsbår som utrustas med flytkraft och elektrisk framdrivning, till något som kan liknas vid en surfräddningsbräda med elmotor. Med en Electric Rescue Board kan en räddare utan ansträngning ta sig den sista biten, kanske 50 till 100 meter, för att utföra själva räddningen med minimala risker för skador. Den nödställda kan vid behov fixeras redan vid räddningen, och båren, som kan kopplas loss från övriga enheten kan sedan följa med

Sjömanshusmuseet i Uddevalla. Foto: J Hermansson

patienten i hela räddnings- och vårdkedjan.

Målgruppen för Electric Rescue Board blir sjöräddningsorganisationer, räddningstjänst, badvakter, hamnar, seglarskolor, marina installationer m m.

Stiftelsen har beviljat ett villkorat innovationslån om högst 300 tkr till Fredrik Industrial Design AB för utveckling och test av prototyp av sjöräddningskonceptet Electric Rescue Board.

Kultur

Sjömanshusmuseum, Uddevalla – 500 tkr
Stiftelsen Sveriges Sjömanshusmuseum har till ändamål att återskapa ett sjömanshus samt levandegöra och sprida kunskap om sjömanshusen och sjöfolkets levnads- och arbetsvillkor.

Museet visar dels hur mönstring skedde och ger historiska tillbakablickar. I en särskild avdelning skildras Krigsseglarna och de svenska offer kriget skördade. Sjömanshusmuseet utvecklas och verksamheten bedrivs året runt och inträdet är fritt.

I museet finns arkivmaterial om fartyg och besättningar vilket är tillgängligt för forskning.

Museets verksamhet bedrivs i egen fastighet som utan vederlag förvärvats från Stiftelsen Sveriges Sjömanshus.

Stiftelsen har beslutat att långsiktigt stödja museets fortsatta verksamhet. Beslut tas med tre års framförhållning. Sålunda har under året fattats beslut om stöd med 2 000 tkr för åren 2010–2013.

Sjöfartens Kultursällskap 30 tkr

Sjöfartens Kultursällskap är en ideell förening, öppen för alla intresserade av sjöfartskultur i vid mening. Föreningens främsta syfte är att öka det sjöfartskulturella intresset inom och utom sjöfartsnäringen.

Stiftelsen stödjer Kultursällskapet genom att betala en årlig medlemsavgift och svara för hyra av monter vid den årliga bokmässan i Göteborg, se nedan.

Bok och Biblioteksmässan september 2009 – 130 tkr

Sjöfartsmontern, som under devisen "Sjöfartskultur" arrangeras av Sjöfartens Kultursällskap, har traditionsenligt sponsrats av Stiftelsen.

I montern fanns böcker om sjöfart att köpa eller beställa. Flera kända sjöfartsförfattare presenterade själva sina verk.

Montern blev som vanligt mycket uppmärksammasad och besöktes bl a av kulturminister Lena Adelsohn-Liljeroth.

En av höjdpunkterna under mässan var utdelningen av Stiftelsens Litteraturpris 2009 som tilldelades författaren och etnologen Claes-Göran Wetterholm.

Priset om 20 000 kr delades ut av Stiftelsens ordförande, Kenny Reinhold som med stöd av överintendenten vid Statens Maritima Museer, Robert Olsson redovisade stiftelsens motivering:

"I flera betydande verk, som fått såväl nationell som internationell uppmärksamhet, skildrar Claes-Göran Wetterholm framför-

"Flying Clipper Loggbok". Författarna Gunnar Stenström och Staffan Wettre mottog stöd från stiftelsen.

allt några av de största katastroferna till sjöss. Samtidigt som Wetterholm generöst delar med sig av sin stora kunskap, förmedlar han enastående medryckande och med en förnämlig formuleringsförmåga såväl stora händelser som på ett avgörande sätt påverkat vår syn på den maritima historien som den lilla, och ofta bortglömda, människans insatser under omänskliga förhållande."

I samband med prisutdelningen berättade Claes-Göran Wetterholm om den pågående utställningen om Titanic, som är den största utställningen om det mytomspunna fartyget som någonsin visats i Norden, och gav några gripande exempel på olika människooften i samband med katastrofen.

Stöd till författare m fl

Som exempel kan nämnas:

Gunnar Stenström och Staffan Wettre – 20 000 kr

För utgivning av "Flying Clipper Loggbok".

Elisabeth Lundin – 25 000 kr.

För utgivning av historisk brevväxling.

Visgruppen KAL – 40 000 kr.

För inspelning av sjömanssånger.

Karl-Erik Finnman och Christer Nordling tillsammans med kulturminister Lena Adelsohn-Liljeroth vid besök i Sjöfartsmontern under Bok- och Biblioteksmässan 2009. Foto: T Dalnäs

Landshövding Lars Bäckström och ordförande Kenny Reinhold omgiven av årets belöningsmottagare. Foto: G Pedersén

Förslag till
"Belöning 2011"
insänds före
1 november 2010

BELÖNING 2009 748tkr (801)

Stora ansträngningar har gjorts för att göra Stiftelsens belöningsverksamhet känd inom sjöfartsnäringen och framförallt bland sjöfolket. Således har annonsering skett i såväl fackpress som på engelska på bemaningskontoren på Filippinerna.

Årets belöningar delades ut den 5 maj i Sjöräddningssällskapets lokaler i Långedrag. Hedersgäst var landshövdingen i Västra Götaland, Lars Bäckström.

Belöningshögtiden inleddes med en presentation av Stiftelsens verksamhet och övergick sen till ett vetenskapligt seminarium där Monica Lundh från Chalmers talade över ämnet "Maskinrums ergonomi och säkerhet" och Magnus Arvidsson från Statens Provningsanstalt redovisade resultaten från projektet IMPRO "Förbättrade sprinkler- och dräneringssystem för ro-ro däck".

Årets belöningar och stipendier tillföll ett drygt 40 tal personer varav flertalet var närvarande. Belöningarna delades ut av landshövdingen som på ett mycket uppskattat sätt kunde harangera var och en av mottagarna.

Flertalet belöningar avsåg tekniska innovationer, i många fall med tydlig bäring på säkerheten ombord men traditionsenligt belönades även flera framstående sjöräddnings- och idrottsinsatser.

Alla belöningar med motiveringar framgår av foldern "Belöning 2009". Foldern, som kan hämtas från stiftelsens hemsida www.marifond.se – är tillsammans med Stiftelsens Årsberättelse 2008 utsänd till samtliga svenska handelsfartyg.

Övrig verksamhet

Krigsseglarna

Sjömanskyrkan i Sverige arrangerar i nära samarbete med Sjömanshusstiftelsen på olika platser i Sverige en årlig minneshögtid för svenska krigsseglare. Högtiden äger rum under september/november.

Under 2009 har minneshögtider ägt rum i Uddevalla, Göteborg, Helsingborg, Karlstad, Malmö, Halmstad och Stockholm.

Efterforskningen av krigsseglare har fortsatt under året. Fortfarande påträffas kamrater som seglat ute under kriget vilket medfört att antalet kontakter nu är uppe i ca 1 500 i livet varande personer. "Krigsseglarboken" tilldelas varje nyanmälld person. Terje Fredhs efterforskningar och Torbjörn Dalnäs registreringar har fortsatt oförtrutet.

BOKSLUT

Resultaträkningar (tkr)

Intäkter

	Not	2 009	2008
Utdelningar			
Aktiekonsortiet	1.	6 437	10 935
Räntekonsortiet	2.	3 787	4 299
Övriga räntor	3.	31	145
Summa direktavkastning		10 255	15 379

Verksamhetskostnader

Fondbyrå, arvode		-396	-405
Administrationskostnader	4.	-2 168	-2 097
Förvaltningskostnader	5.	-477	-503
Marknadsföringskostnader		-258	-513
Summa verksamhetskostnader		-3 299	-3 518

Symposier	6.	-53	-96
------------------	----	------------	------------

Resultat före avskrivning och extraordinära poster		6 903	11 765
---	--	--------------	---------------

Reavinster/förluster	7.	13 778	-58
Avskrivning inventarier 100 %		0	-25
Återvunnen nedskriven fordran		0	10
Återvunnen löneskatt	8.	69	0
Årets överskott		20 750	11 692

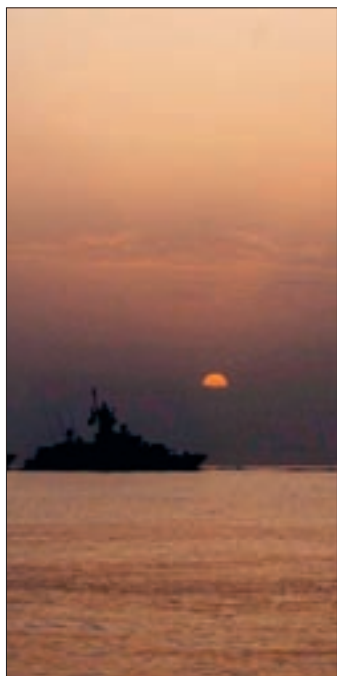
Balansräkningar (tkr)

Tillgångar	Not	2009	2008
Anläggningstillgångar			
Placeringstillgångar	9.	192 506	188 787
Inventarier, bokfört värde	10.	0	0
Summa anläggningstillgångar		192 506	188 787
Omsättningstillgångar			
Långfristiga fordringar			
Innovationslån		563	0
Kortfristiga fordringar			
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	11.	170	182
Skattekonto		50	0
Summa kortfristiga fordringar		220	182
Kassa och bank		11 656	8 723
Summa omsättningstillgångar		12 439	8 905
Summa tillgångar		204 945	197 692
Skulder och eget kapital			
Eget kapital			
Bundet eget kapital	12.	177 887	176 862
Fritt	13.	24 572	14 916
Summa eget kapital		202 459	191 778
Kortfristiga skulder			
Upplupna kostnader	14.	149	135
Upplupna skatter	15.	72	78
Beslutade ej utbetalade anslag	16.	2 157	5 612
Kammarkollegiets fondbyrå		108	89
Summa kortfristiga skulder		2 486	5 914
Summa skulder och eget kapital		204 945	197 692
Beräknat övervärde i placeringstillgångar	9.	142 787	89 504
Ansvarsförbindelser	17.	15 018	3 003

Sammandragna balansräkningar (tkr)

Tillgångar	09-12-31	08-12-31	07-12-31	06-12-31	05-12-31
Anläggningstillgångar					
Placeringstillgångar	192 506	188 787	188 616	181 757	178 443
Inventarier netto bokfört värde	0	0	0	0	0
Omsättningstillgångar					
Långfristiga fordringar	563	0	0	0	256
Kortfristiga fordringar					
Övriga fordringar	0	0	0	0	7
Upplupna intäkter o. förutbetalda kostnader	170	182	201	193	200
Skattekonto	50				
Kassa o. bank	11 656	8 723	7 500	6 487	6 122
Summa tillgångar	204 945	197 692	196 317	188 437	185 028
Skulder och eget kapital					
Eget kapital					
Bundet kapital	177 887	176 862	175 324	173 921	172 636
Fritt	24 572	14 916	20 312	13 386	11 704
Summa eget kapital	202 459	191 778	195 636	187 307	184 340
Kortfristiga skulder					
Upplupna kostnader	149	135	300	291	283
Upplupna skatter	72	78	63	71	89
Redovisningsmedel	0	0	0	0	75
Beslutade ej utbetalda anslag	2 157	5 612	193	635	120
Kammarkollegiets fondbyrå	108	89	125	133	121
Summa eget kapital och skulder	204 945	197 692	196 317	188 437	185 028
Beräknat övervärde i placeringstillgångar	142 787	89 504	203 992	238 727	204 973
Ansvarsförbindelser	15 018	3 003	2 620	5 163	4 170

Noter

HMS Malmö på patrulluppdrag.

Foto: R Edwardsson

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Bokföringslagen och Årsredovisningslagen.

Placeringstillgångar

Kammarkollegiet sköter den ekonomiska förvaltningen för ett antal stiftelser och andra fonder. För förvaltningen har kollegiet bildat ett aktiekonsortium och ett räntekonsortium. Tillgångarna i respektive konsortium ägs gemensamt av de stiftelser/fonder som har placerat kapital i konsortiet genom köp av andelar. Andelarna är lika stora och medför lika rätt till den egendom som ingår i konsortiet. Konsortierna är även i övrigt uppbyggda efter förebild av värdepappersfonder, men de omfattas inte av lagen (2004:46) om investeringsfonder.

I Stiftelsens bokföring behandlas andelar i konsortierna på samma sätt som andelar i värdepappersfonder. Det innebär att andelar i konsortierna tas upp som tillgångar i balansräkningen värderade till anskaffningsvärdet med beaktande av nedskrivningsbehov.

Utdelning från konsortierna tas upp som intäkt. Vid utdelning från konsortierna tillämpas principen att utdelningar motsvarar respektive konsortiums direktavkastning. Varken realiserade eller orealiserade värdeökningar delas ut.

Anskaffningsvärdet för andelar i aktiekonsortiet är marknadsvärdet vid anskaffningstidpunkten och inlösenvärdet är marknadsvärdet vid inlösentillfället.

Anskaffnings- och inlösenvärdet för andelar i räntekonsortiet är marknadsvärdet vid anskaffnings- respektive inlösentidpunkten, dock högst ett sk nominellt värde som fastställs för ett år i taget och som motsvarar marknadsvärdet omedelbart efter det att utdelning lämnats. Om marknadsvärdet vid anskaffnings- respektive inlösentidpunkten överstiger det nominella värdet, betraktas skillnaden som upplupen ränta.

Enligt av tillsyningsmyndigheten utfärdade föreskrifter får högst 70 % av stiftelsens

eget kapital till bokfört värde placeras i aktier eller aktierelaterade fonder varav 25 % får vara utländska aktier eller i Sverige förvaltade fonder med inriktning på utländska aktier. Återstoden av det egna kapitalet skall placeras i räntebärande fonder eller konsortier.

Anslag till institutioner m fl

För anslag med längre löptider än pågående kalenderår och bestämda utbetalnings-terminer upprättas skriftliga avtal med bidragsmottagaren. Som ansvarsförbindelse har härvid upptagits belopp som förfalla till betalning efter balansdagen. Övriga anslag skuldföres vid beslutstillfället och belastas det fria fondkapitalet.

Innovationslån

Lån kan beviljas för projekt som

- syftar att förbättra säkerheten, arbetsmiljön och trivseln för sjöfolk ombord och
- bedöms ha en sådan ekonomisk bärighet att lånet kan återbetalas inom en 5-årsperiod.

Eftergift för återbetalningsskyldighet kan beviljas därefter projektet bedöms varken ha gett eller kan förväntas ge ett tillräckligt stort ekonomiskt utbyte för att bära kostnaderna.

Eget kapital

Det egna kapitalet har uppdelats i bundet respektive fritt fondkapital.

Det bundna fondkapitalet utgörs av de medel Stiftelsen mottagit för förvaltning vid och efter dess bildande. Kapitalet har även tillförts stadgeenliga årliga avsättningar av direktavkastningen jämte vissa under tidigare år uppnådda betydande reavinster.

Den föreskrivna målsättningen för Stiftelsens förvaltning är att de mottagna medlen skall bevaras och behålla sin köpkraft i aktuellt penningvärde men att kapital därutöver är disponibelt för verksamheten.

Not 1

Utdelning från aktiekonsortiet (tkr)

	Utdelning/andel			
	2009	2008	2009	2008
Avstämningsdag 30 november	122,09	175,45	6 437	10 935

Not 2

Utdelning från räntekonsortiet (tkr)

	Utdelning/andel			
	2009	2008	2009	2008
Avstämningsdag 30 november	4,84	6,3	3 787	4 299

Not 3

Övriga räntor (tkr)

	2009	2008
Likvidkonto (förvaltat av Kammarkollegiet)	27	143
Övriga	4	2
	31	145

Not 4

Administrationskostnader (tkr)

	2009	2008
Löner	852	824
Arbetsgivaravgifter	184	184
Pensioner och pensionspremier	51	48
Särsk. löneskatt på pensioner o pens.prem.	11	13
Övriga personalkostnader	42	25
Andel i lokalkostnader	448	435
Kontorsmaterial och trycksaker	112	148
Småinventarier samt underhåll	40	56
Servicekontrakt	91	75
Konsulttjänster	146	149
Revision	96	63
Tele och porto	63	45
Försäkringar	29	28
Diverse kostnader	3	4
	2 168	2 097

Not 5

Förvaltningskostnader (tkr)

	2009	2008
Ordförande och vice ordf. fast arvode	27	27
Arbetsgivaravgifter på arvoden	8	9
Direktion förvaltningskostnader inklusive sociala avgifter	278	217
Andel i lokalkostnader	146	140
Konferensresa	17	107
Uppvaktningar och övrig representation	1	3
	477	503

Not 6

Symposier (tkr)

	2009	2008
Krigsseglardagen	38	48
Sjöfartsforum	1	25
Av sjöfartsorganisationer anordnade symposier	14	23
	53	96

Not 7

Reavinster/reaförluster

Under året har Stiftelsen verkställt en viss ändring av allokeringen av innehaven av andelar i Kammarkollegiets konsortier, från aktie- till räntekonsortiet, varvid en redovisningsmässig vinst om 8 767 tkr uppstod. Härutöver har likvida medel om 9 500 tkr frigjorts för verksamheten genom inlösen av andelar i konsortierna varvid ytterligare vinst redovisats med 5 011 tkr.

2009	2008
13 778	-58

Not 8

Återvunnen löneskatt

Den särskilda löneskatten på förvärvsinkomster är helt avskaffad fr o m inkomståret 2008 när det gäller ersättning till arbetstagare som fyllt 65 år vid årets ingång. I en dom 2009-06-23 har Regeringsrätten uttalat att en styrelseordförande icke var att anse som arbetstagare. Med stöd härav begärde Stiftelsen omprövning av taxeringarna fr o m inkomståret 2003.

2009	2008
69	0

Not. 9

Placeringsstillgångar (Förvaltade av Kammarkollegiets fondförvaltning)

	Antal andelar		Kurs/andel (kr)		* Förändr %	Bokfört värde (tkr)		Marknadsvärde (tkr)	
	09-12-31	08-12-31	09-12-31	08-12-31		09-12-31	08-12-31	09-12-31	08-12-31
aktiekonsortiet	52 726	62 327	4 167,04	2 950,37	45,37	81 421	96 247	219 710	183 887
räntekonsortiet	897 952	748 892	128,72	126,06	5,95	111 085	92 540	115 583	94 404
Totalt värde						192 506	188 787	335 293	278 291

Övervärde 142 787 tkr (f.å. 89 504)

*Inklusive utdelning, kr/andel: aktiekonsortiet
122,09 resp räntekonsortiet 4,84

Indexförändringar	Index		Förändr %
	09-12-31	08-12-31	
KK:s jfr-ind (80% SIXRX+20% MSCI World NET)	4 800,81	3 301,01	45,43
SIXRX	436,63	286,30	52,5
MSCI World Index NET (SEK)	19 963,97	17 010,03	17,36
Sthlms fondbörs (obligationsindex 1–3 år)	451,67	429,68	5,12

Bårtäcke från 1793 som varit i Stockolms sjömanshus ägo fram till nedläggningen 1969. Det består av sammet med silvertråd. Bårtäcket hänger numera i Sjömanshusstiftelsens kansli i Stockholm.

Konsortiefakta 2009-12-31 (källa KK:s fondförvaltning)

Aktiekonsortiet

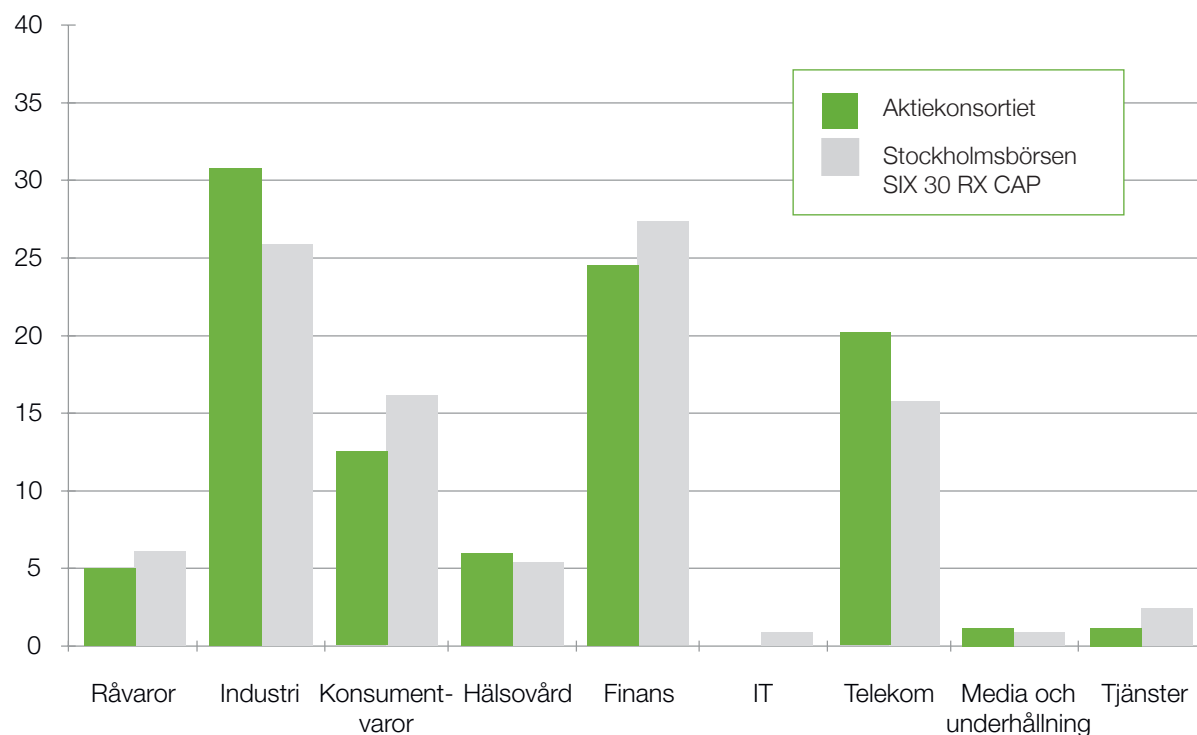
	2009-12-31	2008-12-31
Förmögenhet (mkr)	5 731	4 010
Varav utländska aktiefonder (mkr)	1 000	831
Antal utelöpande andelar (miljoner)	1,4	1,3

Årets avkastning

	Kurs/andel (kr) 09-12-31	Kurs/andel (kr) 08-12-31	Förändr %	Index förändr %	Avvikelse %
Svenska aktier	804,27	529,36	51,93	52,92	-0,99
Utländska aktiefonder	217,79	181,90	19,73	17,37	2,37

Branschfördelning Svenska Aktier i Aktiekonsortiet 2009-12-31

Procent

Räntekonsortiet

Förmögenhet (mkr)

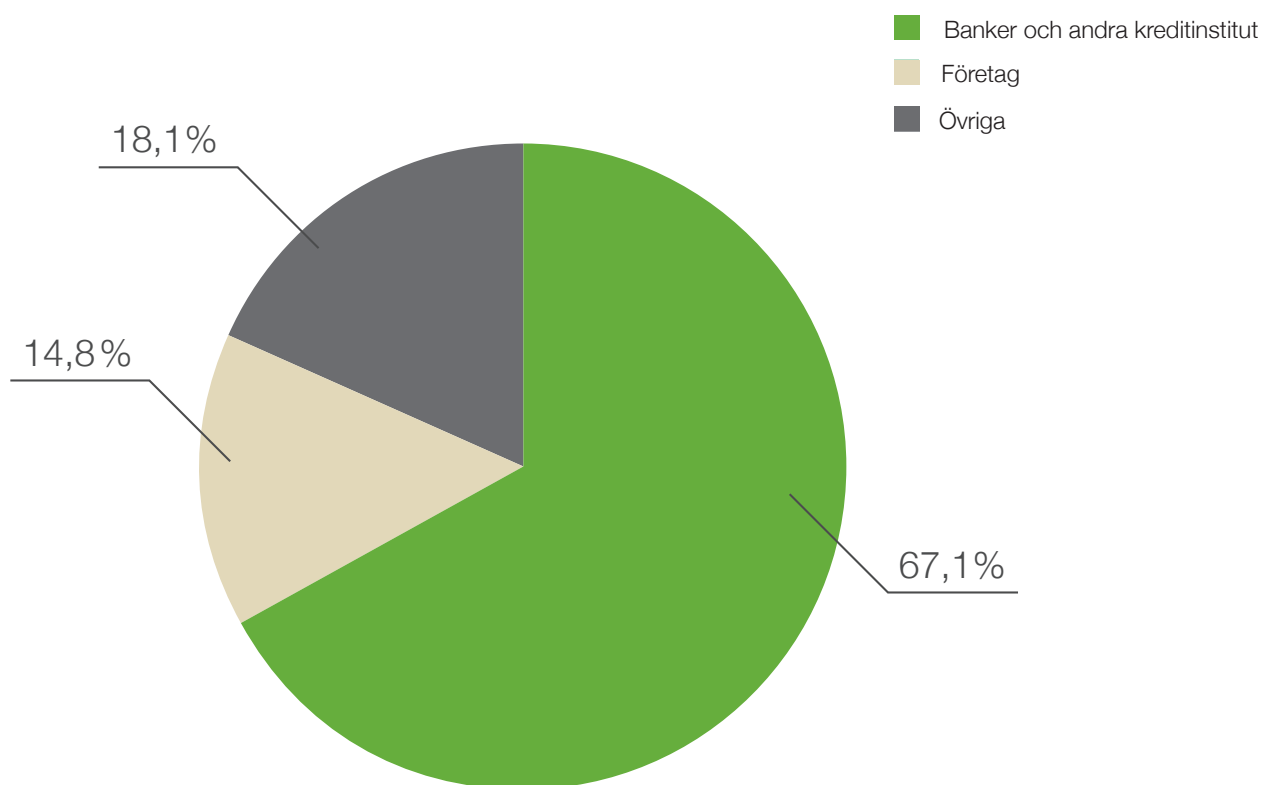
Antal utelöpande andelar (miljoner)

	2009-12-31	2008-12-31
Förmögenhet (mkr)	4 886	4 965
Antal utelöpande andelar (miljoner)	37,9	39,4

Fördelning per Emittentkategori

Duration 2,1 år inkl kassa

2009

Not 10

Inventarier (tkr)

Ingående bokförda värden

Invärderade värden

Anskaffningsvärden

Årets nyanskaffning

Utgående bokfört värde

2009-12-31

2008-12-31

1 667

1 667

397

372

0

25

2 064

2 064

Bokförd avskrivning

Ingående ackumulerad

Avskrivning

Årets avskrivning

Summa bokförd avskrivning

Netto bokfört värde

2009-12-31

2008-12-31

-2 064

-2 039

0

-25

-2 064

-2 064

0

0

Värderingen av de invärderade inventarierna har skett den 6 mars 1990 av Lars Edelstam, av Stockholms Handelskammare förordnad besiktningsman för konst- och antikviteter.

Inventariebeståndets sammansättning 2009-12-31

Möbler varav med antikvärde 409 tkr

Mattor

Gardinuppsättning

Böcker 15 hyllmeter

matematik

geografi

nautica

reseskildringar fr 1700-tal

Böcker 54 hyllmeter

använda i undervisning på Stockholms Sjöbefälsskola

Bokverk Chapmans Architectura Navalis Mercatoria

Atlas H J Hansen 1797

Navigationsinstrument

Tavlor

Kontorsmöbler och utrustning

Övrigt

Summa bokfört bruttovärde

570

143

51

120

200

125

30

92

292

407

34

2 064

Inventarierna är egendomsförsäkrade för 2 715 tkr

Not 11

Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader (tkr)

	2009-12-31	2008-12-31
Förskottsbetalda kostnader		
Hyra	129	131
Diverse kostnader enligt kontrakt	41	49
Upplupen ränta	0	2
	170	182

Not 12

Bokfört bundet fondkapital (tkr)

	2009-12-31	2008-12-31
Sammansättning		
Vid Stiftelsens bildande överlämnade medel:		
Från Sjöfartsverket	3 863	3 863
Från Sjömanshus balanserade egna medel	12 890	12 890
Från Sjömanshus övertagnadonationsmedel	4 041	4 041
Efter bildandet tillkommande medel förvaltade av:		
Sjöfartsverket	536	536
Sjöbefälsskolan i Stockholm	3 374	3 374
Handelsflottans Kultur- och fritidsråd	60	60
Lotsverkets Enskilda Pensionskassa	144	144
Västra Handelskammaren, Göteborg	126	126
Hilda Palmqvist, Härnösand 81/82	33	33
MS Marneborg	10	10
Stadgeenliga avsättningar		
ingående balanserat värde	37 747	36 209
årets avsättning	1 025	1 538
Reavinster ingående balanserat värde	114 038	114 038
Summa utgående bokfört bundet fondkapital	177 887	176 862

Övertagna donationsmedel jämte tillkommande medel för vilka medel särskild redogörelse lämnats i skrift 99-12-31, har enligt av Kammarkollegiet fattade permutationsbeslut överförts till ovan redovisat bundet fondkapital att samförvaltas enligt Kungl. Maj:ts beslut 1972-05-05. I efterföljande sammanställning har redovisats kapitalets reala förändring 1973–2009, utvisande per 09-12-31 ett ackumulerat överskott på 187 090 tkr (f å 134 006).

Kapitalets reala förändring 1973–2009 i tkr

Balansdag	Kapital enligt balansräkning exkl. disp. avkast	Ej realiserat övernärde i v.papper	Totalt kapital till marknadsvärde	Kapital -73 omräknat efter KPI-index	Real kapitalförändring vinst	Real kapitalförändring förlust	Akkumulerad vinst/förlust	KPI-index Basår 49
1973-06-30	20 794		20 794	20 794				287
1980-06-30	23 001	1 029	24 030	40 687		16 657	-16657	562
1985-06-30	30 282	31 414	61 696	68 042	19 831	9 520	-6 346	879
1990-06-30	126 780	34 466	161 246	92 005	84 412	8 825	+69 241	1 189
1991-06-30	128 837	24 545	153 382	100 284		16 143	+53 098	1 296
1992-06-30	131 125	16 984	148 109	102 296		7 285	+45 813	1 322
1993-06-30	133 566	43 614	177 180	107 223	24 144		+69 957	1 384
1994-06-30	135 407	53 733	189 140	109 978	9 205		+79 162	1 418
1994-12-31	135 767	58 584	194 351	110 911	4 278		+83 440	1 430
1995-12-31	146 143	67 676	213 819	113 393	16 986		+100 426	1 462
1996-12-31	148 650	107 705	256 355	112 850	43 079		+143 505	1 455
1997-12-31	149 618	139 500	289 118	114 711	30 902		+174 407	1 479
1998-12-31	165 812	139 121	304 933	113 470	17 056		+191 463	1 463
1999-12-31	166 764	262 272	429 036	114 945	122 628		+314 091	1 482
2000-12-31	167 794	257 050	424 844	116 262		5 509	+308 582	1 499
2001-12-31	166 036	206 116	372 152	119 365		55 795	+252 787	1 539
2002-12-31	169 585	104 038	273 623	121 847		101 011	+151 776	1 571
2003-12-31	170 576	133 638	304 214	123 398	29 040		+180 816	1 591
2004-12-31	171 476	150 079	321 555	123 708	17 031		+197 847	1 595
2005-12-31	172 636	204 973	377 609	124 794	54 868		+252 815	1 609
2006-12-31	173 921	238 727	412 648	126 810	33 023		+285 838	1 635
2007-12-31	175 324	203 992	379 316	131 212		37 734	+248 104	1 692
2008-12-31	176 862	89 504	266 366	132 360		114 098	+134 006	1 707
2009-12-31	177 887	142 787	320 674	133 584	53 084		+187 090	1 723

Kommentar:

Omräknat kapital efter KPI-index inkluderar i likhet med det bokförda kapitalet tillkommande donationsmedel 4,3 Mkr men ej realisationsvinster och stadgeenliga avsättningar. Kapital enligt balansräkning per 2001-12-31 har minskat med redovisat negativt värde för balanserat fritt eget kapital.

Not 13

Fritt fondkapital

	2009	2008
Ingående kapital 1 januari	14 916	20 312
Årets resultat	20 750	11 692
Stadgeenlig avsättning	-1 025	-1 538
Bidragsverksamheten	(-9 928)	(-15 473)
Bidrag till behövande		
gratual	-2 649	-3 120
akut hjälp	-90	-82
Övriga bidrag till nytta och gagn för sjöfolket		
stipendier	-1 597	-2 309
utbildningsstöd	-75	-4 957
forskning och utveckling	-3 989	-3 457
kultur	-780	-725
belöningar	-748	-807
övriga bidrag	0	-16
Förrättningskostnader m m		
för stipendieverksamheten	-3	0
för anslagsverksamheten	-39	-24
Återförda ej utnyttjade anslag	11	105
Forskningsseminarium	-110	-158
Utgående fritt kapital 31 december	24 572	14 916

Not 14

Upplupna kostnader (tkr)

Sammansättning

Reserv för revisionsarvode
Gratial
Reserv för tryckning årsberättelse
Diverse räkningar
Totalt

2009-12-31	2008-12-31
50	50
6	0
63	63
30	22
149	135

Not 15

Upplupna skatter (tkr)

Sammansättning

Skattedeklaration 2010-01-19
arbetsgivaravgifter
avdragen prel.skatt
Särskild A-skatt
Totalt

2009-12-31	2008-12-31
23	26
50	52
-1	0
72	78

Not 16

Beslutade ej utbetalda anslag (tkr)

Sammansättning

Utvecklingsstipendier
Anslag till institutioner m fl
Totalt

2009-12-31	2008-12-31
120	110
2 037	5 502
2 157	5 612

Utvecklingsstipendier

Utvecklingsstipendier utdelas i samband med de årligen förekommande pris- och stipendieutdelningarna varvid utbetalas ett delbelopp. Restbeloppet utbetalas när stipendiaten redovisat att projektet slutförts. Ovan oreglerade stipendier har ålderssammansättning enligt nedan. Per 2009-12-31 har 1 stipendium om sammanlagt 10 tkr återförts.

Beviljade år	2009-12-31	
	Antal stip.	Totalt
2006	1	10
2007	2	50
2008	2	40
2009	1	20
Totalt	6	120

Not 17

Ansvarsförbindelser (tkr)

Löptid

2009-12-31

Stiftelsen Sveriges Sjömanshusmuseum	2010–2013	2 000
Avtalade tidsbestämda projektbidrag avseende:		
CTH, forskartjänst	2010–2015	10 413
Sjöfartshögskolan i Kalmar, forskn.projekt	2010–2011	1 585
Sjöfartshögskolan i Kalmar, forskarstudier	2010–2011	1 020
Summa ansvarsförbindelser		15 018

Av beloppet beräknas 3 308 tkr komma att förfalla till betalning under 2010.

Stockholm den 9 mars 2010

Kenny Reinhold, Ordförande

Christer Themnér

Per Ringhagen

Håkan Friberg

Jan-Eric Nilsson

Christer Nordling, kanslichef

Min revisionsberättelse har avlämnats 2010-05-04

Jan Nyström, Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Stiftelsen Sveriges Sjömanshus, org nr 802005-7173

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Stiftelsen Sveriges Sjömanshus år 2009-01-01 – 2009-12-31. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningarna som styrelsen gjort när den har upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Jag har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättnings skyldig mot stiftelsen, om skal föreligger för entledigande eller om styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförförordnandet. Jag anser att min revision ger mig tillräglig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelseledamoterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförförordnandet.

Stockholm den 4 maj 2010

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

Kansliet i arbete. Från vänster Gösta Landell, Christer Nordling och Ingrid Ahl. Foto: K Reinhold

Ordinarie ledamöter från 1 maj 2008

Kenny Reinhold
Christer Themnér
Jan-Eric Nilsson
Håkan Friberg
Per Ringhagen

Göteborg, ordförande för SEKO Sjöfolk
Stockholm, vice ordförande för Sjöbefälsförbundet
Visby, för Sveriges Redareförening
Göteborg, för Sveriges Redareförening
Norrtälje, för Sveriges Fartygsbefälsförening

Suppleanter från 1 maj 2008

Karl-Arne Johansson
Karl-Erik Finnman
Björn Petrusson
Från 090618
Roger Lindgren
Christer Lindvall

Göteborg, för Kenny Reinhold
Helsingborg, för Christer Themnér
Göteborg, för Jan-Eric Nilsson

Göteborg, för Håkan Friberg
Stockholm, för Per Ringhagen

Stiftelsens kansli

Christer Nordling
Ingrid Ahl
Gösta Landell

Kanslichef
Kanslist
Ekonomiansvarig

Postadress:
Telefon:
Fax:
E-post:
Hemsida:
Organisationsnummer:

Katarinavägen 22, 1 tr, 116 45 Stockholm
08-641 44 37
08-640 64 00
sjomanshus@marifond.se
www.marifond.se
80 20 05-7173

Skriftlig ansökan om:

- Utbildningsstöd och stöd till forskning insänds senast vecka 11, 19, 34 och 45
- Stipendier insänds terminsvis via Sjöfartshögskola/sjöfartsgymnasium
- Förslag till "Belöning 2011" insänds före 1 november 2010
- Gratial och akut hjälp vid behov

Insänds till Kansliets adress enligt nedan

*Katarinavägen 22, 116 45 Stockholm
tel: 08-641 44 37, fax 08-640 64 00
e-post: sjomanshus@marifond.se
www.marifond.se*